

Nezisková organizácia pre trvalo udržateľný život, občianske aktivity a rozvoj demokracie v piešťanskom regióne

NAKUPOVANIE

Ceny tovarov musia byť v SKK. Spotrebiteľská cena je vrátane DPH - 19%.

Od roku 2002 musí byť indikovaná aj jednotková cena - napr. cena kalkulovaná za 1 kg, 1 liter alebo 1 kus. Toto by malo pomáhať spotrebiteľovi porovnávať podobné tovary podľa ceny prepočítanej na rovnaké množstvo výrobku. Avšak pre malé obchody nie je uvádzanie jednotkových cien povinné. Výrobky musia mať návod pre spotrebiteľa v slovenskom jazyku. Mnohé výrobky majú spotrebiteľské informácie tiež v iných jazykoch - nemecky, anglicky a tiež česky, poľsky alebo aj maďarsky v závislosti na marketingovej politike výrobcu/distribútora. V prípade akýchkoľvek pochybností by ste mali žiadať o vysvetlenie predajcu - pred zakúpením výrobku.

Čo sa týka záručnej doby, základná je 24 mesiacov pre spotrebný tovar, pre potraviny 8 dní. Je potrebné si túto dobu skontrolovať, zvlášť keď kupujete potraviny - občas sú v predaji potraviny aj po ukončení záručnej doby. Toto zákon zakazuje aj pre prípad, že by sa predávali so zľavou. V prípade, že sa vyskytne na výrobku závada počas záručnej doby, spotrebiteľ by mal predložiť výrobok a doklady o kúpe predajcovi a žiadať o nápravu.

Predajca by mal posúdiť závalu a rozhodnúť o reklamacii - oprave, výmene za nový výrobok, znížení ceny, vrátení ceny za výrobok alebo môže posúdiť vadu ako spôsobenú spotrebiteľom - okamžite, v prípade zložitosti posúdenia najneskôr do 30 dní. Ak nerozhodne v tejto lehote, vada sa považuje za neodstrániteľnú, spotrebiteľ môže zrušiť kúpnu zmluvu a žiadať vrátiť kúpnu cenu. V prípade, že spotrebiteľ nesúhlasí s rozhodnutím predajcu o svojej stažnosti, môže žiadať o radu/pomoc Združenie slovenských spotrebiteľov alebo - ale to je dlhá a drahá cesta - dať návrh na súd. V niektorých turistických centrách Slovenska je rozšírený zvláštny spôsob účtovania nižších cien pre domácich spotrebiteľov a vyšších pre zahraničných. Takéto ceny sa najviac používajú pre ubytovacie služby v malých penziónoch. Čo sa týka zákona, je tento systém rôznych cien podľa

národnosti spotrebiteľa posudzovaný ako porušenie zákona na ochranu spotrebiteľa a v prípade, ak ho spotrebiteľ zistí, mal by žiadať o nižšiu cenu výrobku/služby a oznámiť tento prípad Združeniu slovenských spotrebiteľov, resp. príslušnému krajskému inšpektorátu SOI.

Elektronický obchod

Tento nový spôsob nakupovania sa pomaly, ale isto stáva stále obľúbenejším predovšetkým u mladej generácie. Je to dobrodružstvo využívať počítač na pátranie po najlepších výrobkoch vyhľadávaním informácií cez e-mail. Napredovanie informačných technológií umožňuje nakupovať ľahšie, rýchlejšie a lacnejšie, ale aj tento nový systém obsahuje určité riziko, takže rozhodne budete veľmi opatrní vo všetkých fázach tohto nákupného procesu.

- mali by ste si byť istý, že rozumiete všetkým informáciám v ponuke - o predajcovi, výrobku / službe a všetkých podmienkach. V prípade akýchkoľvek pochybností neváhajte požiadať o ďalšie informácie.
- mali by ste poznať výslednú cenu transakcie vrátane DPH, zasielacích nákladov / poštovné a balné /, clo a poistenie. Musíte použiť vašu bankovú kartu a poskytnúť vaše osobné údaje. V prípade, že ste žiadaný o podozrivé informácie, ktoré nepovažujete za nevyhnutné pre uskutočnenie obchodu, buďte veľmi opatrní.
- zvlášť buďte opatrní v prípade, ak je potrebné platiť vopred
- elektronický nákup môžete zrušiť veľmi ľahko, ale mali by ste tiež vedieť, že niektoré výrobky nie je možné vrátiť
- uschovajte si všetky súvisiace doklady pre prípad, že by sa vyskytli nejaké problémy

Základné kontaktné telefónne čísla:

- Polícia: 158,112
- Hasiči: 150,112
- Rýchla lekárska pomoc: 155,112
- Autobusy (príchody, odchody): 02 / 0984 222 222, 033 / 762 30 00
- Vlaky (príchody, odchody): 02 / 5058 7565
- Informácie o telef. číslach: 1181

- Autoklub Slovakia Assistance – pomoc motoristom v núdzi : 18 124
- NAMK SR – Dispečerská a informačná služba motoristom: 18 123, 18 154

Združenie slovenských spotrebiteľov

Palisády 22, 811 06 Bratislava

tel.: 02 / 5441 1148

web: www.isnet.sk/zss

e-mail: zss@stonline.sk, tkidaho@stonline.sk

(pondelok - piatok: 8.00-16.00)

Toto je najstaršia slovenská organizácia pre ochranu spotrebiteľov, ústredie je v Bratislave a 10 regionálnych centier so spotrebiteľskými poradňami pokrýva územie celého Slovenska.

V prípade akéhokoľvek spotrebiteľského problému sa môžete kontaktovať a členovia združenia urobia všetko, čo je v ich silách, aby vám pomohli.

piešťanské informačné centrum

Piešťanské informačné centrum
Pribinova 2, 921 01 Piešťany
tel.: 033 / 771 92 21, 771 92 22, 771 92 23
web: www.pic.piestany.sk
e-mail: info@pic.piestany.sk

Nezisková organizácia pre trvalo udržateľný život, občianske aktivity a rozvoj demokracie v piešťanskom regióne

Pro Polaris n.o., Hlboká 16, 921 01 Piešťany
web: www.propolis.sk
e-mail: propolis@propolis.sk

Bolo vydané z finančných prostriedkov EÚ
Tlač a grafická úprava: Re Public group s.r.o.
Vydal: Pro Polaris n.o. v spolupráci s Mestskou knižnicou a Piešťanským informačným centrom
Marec 2005

PIEŠŤANY VÁS VÍTAJÚ TURISTICKÉ INFORMÁCIE

Práva spotrebiteľov na cestách

Začínajúc svoju návštevu Piešťan na železničnej / autobusovej stanici či na piešťanskom letisku alebo najčastejšie, použijúc svoje auto, na cestnom hraničnom priechode, stretnete sa s typickou slovenskou pohostinnosťou.

Ale súčasne by ste mali byť opatrný, pretože ako cudzinec môžete byť veľmi často vhodným objektom pre niektorých „chytrých“ ľudí pripravených využiť situáciu a vytiahnuť z vás peniaze veľmi ľahko a rýchlo ponukou rôznych „najvýhodnejších“ výrobkov a služieb. Najlepšou ochranou proti tomu je dobrá informovanosť ešte pred prekročením hraníc.

Vhodnou možnosťou je použiť internet, kde je možné nájsť dostatok informácií takmer o všetkom. Mnohé webové stránky ponúkajú podrobné informácie o všetkých službách, ktoré ako turista-spotrebiteľ môžete využiť v našej krajine - doprava, ubytovanie, nákupy, reštaurácie, zdravotné služby, kúpeľná starostlivosť, kultúrne podujatia - napr. www.zoznam.sk, www.SKonline.sk. Samozrejme, môžete si tiež kúpiť a využiť cestovné príručky, ktoré sú bežne k dispozícii aj v češtine, nemčine, angličtine a maďarčine.

Ceny sú bežne prezentované len v SKK. V niektorých supermarketoch, ale aj v hoteloch a reštauráciách, predovšetkým v kúpeľných strediskách môžete platiť aj eurami a tiež USD a českými korunami.

Je dobrým zvykom v reštauráciách prezentovať menu tiež v nemčine a angličtine.

Platné predpisy chránia nefajčiarov - v reštauráciách sú vyhradené priestory pre nefajčiarov alebo je fajčenie zakázané v čase podávania hlavných jedál.

Slovenská mena

Na Slovensku je oficiálnou menou slovenská koruna. Výkyvy kurzu nie sú veľké a súčasné hodnoty pre „nákup“ sú nasledovné :

1 EUR = 37 SKK
1 USD = 28 SKK
1 CZK = 1,25 SKK
1 PLN = 9,25 SKK
100 HUF = 15,25 SKK

Najlepšie je vymeniť vaše peniaze za slovenské koruny v oficiálnej zmenárni. Môžu vám ponúknuť aj lepší výmenný kurz - len tak na ulici, predovšetkým v turistických centrách, ale možnosť podvodu je veľmi vysoká - konečný výmenný kurz nie je taký výhodný, ako vám sľubovali. Oficiálne možno peniaze vymeniť v bankách, zmenárňach a tiež použitím bankomatov a zmenárenských automatov.

Pre nákupy po prekročení hraníc nemusíte nevyhnutne meniť vaše peniaze pred vstupom do krajiny. Stačí vám vaša kreditná/debetná karta. V mnohých obchodoch je platba kartou možná a toto je ten najjednoduchší a najlacnejší spôsob platenia - treba si len overiť, či logo spoločnosti, ktorej kartu používate, je na dverách obchodu, reštaurácie alebo benzínovej stanice.

Keď však používate kartu na platenie, buďte vždy opatrný a chráňte svoju kartu pred zneužitím - nemali by ste ju spustiť z očí. Tiež je potrebné skontrolovať, či suma na doklade, ktorý ste podpísali, je zhodná so sumou na účte a s cenou, ktorú ste zaplatili.

Buďte opatrný a pre prípad problémov si uschovajte účet a doklad, ktorým ste podpísali platbu, kde sa nachádzajú aj všetky údaje identifikujúce predajcu.

Treba však podotknúť, že mimo Bratislavy a hlavných turistických a kúpeľných stredísk je platenie v hotovosti často tou jedinou možnosťou.

V prípade, že sa rozhodnete dať prepitné, bežná úroveň je 5 - 10% ceny. V prípade, že ste neboli spokojní s úrovňou obsluhy, prepitné nemusíte dať vôbec. Je to dobrý spôsob, ako vyjadriť svoj názor na kvalitu obsluhy.

V prípade, že používate bankomat na výber peňazí, mali by ste si vybrať bankomat umiestnený na bezpečnom mieste a byť veľmi opatrný pri manipulácii s peniazmi.

Zvlášť buďte veľmi opatrný v situácii, keď vám niekto až neprímerane ochotne chce pomôcť v prípade, že bankomat nie je v poriadku a odmieta vám vydať peniaze. Pre každý prípad je potrebné mať pri sebe bankové kontaktné telefónne číslo a heslo, aby ste mohli zablokovať vašu kartu a účet v prípade straty alebo odcudzenia karty.

Vrátenie DPH

Základná sadzba DPH na Slovensku bola od januára 2004 zmenená z 20 na 19%. Táto sadzba platí pre všetky spotrebné tovary, pre potraviny a služby. Táto daň sa na Slovensku prezentuje ako DPH - daň z pridanej hodnoty. Podľa platných predpisov každý cudzinec z krajín mimo EÚ, ktorý nemá na Slovensku trvalý alebo prechodný pobyt, má právo, aby mu za výrobky kúpené na Slovensku daň bola vrátená, ak sú výrobky vyvezené pre konečnú spotrebu do zahraničia. Niektoré tovary sú však z tohto procesu vylúčené : potraviny, pohonné hmoty pre motorové vozidlá, alkoholické nápoje a tabakové výrobky.

Podmienky pre vrátenie DPH sú nasledovné :

- hodnota výrobkov zakúpených u jedného predajcu / identifikovaného tým istým DIČ/ počas 1 dňa musí prevyšovať 5000 SKK vrátane DPH
- tovar je vyvezený do zahraničia do 30 dní po zakúpení a vývoz je potvrdený hraničnou colnicou na tlačive „Vrátenie dane z pridanej hodnoty“, vydanom Ministerstvom financií SR (je k dispozícii na colniciach a u predajcov)
- medzi vývozom tovaru a uplatnením nároku na vrátenie dane u predajcu neuplynulo viac ako 3 mesiace, počítané od konca mesiaca, v ktorom bol tovar kúpený
- Predajca platí vracanú sumu DPH na základe kompletných potvrdených dokladov. V praxi môže nastať problém v prípade, ak ste kúpili tovar v malom obchodíku alebo kiosku
- títo predajcovia možno / kvôli administratívnej náročnosti / nie sú pripravení a ochotní vystaviť vám potrebné doklady - platný zákon ich k tom nenúti, je to možnosť

TAXISLUŽBA

Je zrejmé, že taxík môže byť veľmi výhodnou možnosťou pre zahraničných turistov, ako nájsť a dostať sa na žiadané miesto - hotel, reštaurácia, pamätihodnosť alebo kultúrne podujatie - v krátkom čase, bez zdržania, ktoré môže byť v prípade použitia verejnej dopravy.

Ale - čas sú peniaze - znamená, že taxík je oveľa drahší ako autobus.

Vozidlá taxislužby sú veľmi podobné tým, ktoré jazdia v susedných krajinách a možno ich spoznať podľa registračných čísel a tabuľky TAXI umiestnej na streche auta. Mnohí vodiči taxi majú aspoň základné znalosti angličtiny a/alebo nemčiny, niektorí vedia aj maďarsky. Ceny sú v dôsledku vysokej konkurencie veľmi podobné.

Zvlášť pre turistov je najlepším riešením objednať si taxík telefonicky - cena je nižšia a máte tiež vyššiu záruku kvalitej služby.

Objednanie taxíka len tak na ulici môže byť niekedy riskantné - niektorí taxikári môžu zneužiť vašu situáciu - ako cudzinec obyčajne neviete, či skutočná vzdialenosť miesta, na ktoré sa potrebujete dostať, je 2 alebo 5 kilometrov....

A nakoniec váš účet môže byť príliš vysoký....

Pri štarte vašej jazdy by ste si mali byť istý, že taximeter štartuje zároveň s vami - t.j. „ 0 + základný taríf“. Pri ukončení vašej jazdy by ste mali dostať účet s označením jazdy „ štart - cieľ“, cenu, dátum a čas a identifikáciu spoločnosti / vodiča taxi.

Prepitné je bežné, ale závisí to od vašej spokojnosti so službou.

Kontakty na niektoré taxislužby v Piešťanoch :
033/ 762 17 95, 033/ 774 17 77, 033/ 774 85 06,
033/ 762 60 60, 033/ 762 22 07